

**Benieuwd wat andere meiden,
moeders en experts vinden?**

Ga naar prik-en-bescherm.nl

Dit mini-magazine geeft je in korte tijd de belangrijkste informatie over de HPV-vaccinatie. Wil je graag meer weten of zit je met een brandende vraag, ga dan naar de Prik en Bescherm site op prik-en-bescherm.nl.

Je vindt er filmpjes waarin meiden, moeders en experts aan het woord komen. Ook is er nieuws en een lijst met vragen en antwoorden. Als je wilt, kun je meedoen aan een chat spreekuur, een mailtje sturen of gratis bellen met 0800-3018051.

Mogelijk gemaakt door:

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

NVI
nederlands vaccin instituut

rivm

Dit magazine is een uitgave van het RIVM, maart 2010.

**“Weet jij al of je
de prik neemt?”**

**“Waarom nu al
inenten tegen
baarmoeder-
halskanker?”**

**“Hoe veilig is die
inenting eigenlijk?”**

**PRIK EN
BESCHERM**

Laat je inenten tegen baarmoederhalskanker

De HPV-inenting in het kort

HPV is de afkorting voor 'humaan papillomavirus'. Je hebt grote kans om dit virus op te lopen. Meestal word je er niet ziek van. Maar soms ontstaat een voorstadium van baarmoederhalskanker. Twee gevaarlijke varianten veroorzaken maar liefst 70% van alle gevallen van baarmoederhalskanker. Tegen die twee kun je je laten inenten.

Baarmoederhalskanker

Baarmoederhalskanker is een ernstige ziekte die jaarlijks bij zo'n 600 vrouwen

wordt ontdekt. Elk jaar gaan er ongeveer 200 vrouwen in Nederland aan dood.

Inenting

HPV is een seksueel overdraagbaar virus. Gelukkig kun je jezelf beschermen -vóór je aan seks begint- door een inenting met het HPV-vaccin. Je krijgt drie prikken. Om het vaccin zo goed mogelijk te laten werken, is er tijd tussen de prikken nodig. Je krijgt de prikken in je bovenarm. Naderhand krijg je daar waarschijnlijk spierpijn, die soms

wel een week kan duren. Sommige meisjes krijgen tijdelijk last van buikpijn, misselijkheid, moeheid, hoofdpijn of koorts. Dat kan binnen 24 uur na een prik best wat met de inenting te maken hebben. De meeste klachten zijn mild en gaan vanzelf weer over.

Bescherming

De prik beschermt je tegen twee HPV-varianten. Helemaal zeker dat je geen baarmoederhalskanker krijgt ben je niet, maar met een prik ben je wel beter beschermd. Hoewel een condoom niet volledig beschermt tegen HPV, is veilig vrijen altijd belangrijk. Meedoen aan de inenting is slim, maar niet verplicht. Je krijgt de prikken via een GGD bij jou in de buurt.

In overleg met je school kun je er waarschijnlijk vrij voor krijgen. Nu zijn de prikken nog gratis. Wil je je later laten inenten, dan kost dat een paar honderd euro. Over een paar weken krijg je een uitnodiging voor de gratis inenting. Laat je nu prikken en verklein de kans op baarmoederhalskanker.

Is een uitstrijkje nog wel nodig?

Ja. Met een uitstrijkje wordt vanaf je 30e onderzocht of je baarmoederhalskanker hebt. Meedoen aan dat onderzoek blijft belangrijk. Het uitstrijkje is een aanvulling op de HPV-inenting. Zie ook rivm.nl/uitstrijkje.

Meer weten of meedoen aan het chat spreekuur? prikbeschermt.nl

Ellenie, 14 jaar

"Ik wil baarmoederhalskanker voorkomen, daarom heb ik me in laten enten. Mijn ouders vonden het een goed idee, op hen ben ik afgegaan. In het nieuws was dat de prikken niet goed voor je waren. Als die geruchten waar zijn, waarom zouden ze dan zo'n vaccinatie doen?"

Roos, 13 jaar

"Toen we de brief over de prik kregen heb ik overlegd met mijn ouders. Ik heb samen met vier vriendinnen de prikken genomen en we zijn blij dat we het gedaan hebben. In mijn klas heeft iedereen die een brief kreeg zich in laten inenten."

Rosanne, moeder

"Er waren tegenstrijdige berichten in het nieuws over de inenting. Ik ga eerst mijn huisarts bellen en me erin verdiepen voor ik mijn dochter zomaar laat inenten."

Gemma Kenter, gynaecoloog

"Ik raad ieder meisje aan om op tijd in te enten. De beste leeftijd is rond de 12 jaar omdat de meeste meisjes dan nog niet seksueel actief zijn en dus niet besmet met HPV. Er zijn veel misverstanden maar neem van mij aan: deze inenting is zo veilig als elke andere prik."

Renate, 16 jaar

"Je hoort de laatste tijd zo veel dat mensen kanker hebben. Ik doe het gewoon, dacht ik. Mijn moeder heeft de huisarts om raad gevraagd. Die zei dat hij zijn eigen dochter ook zou laten inenten. De dag na elke prik heb ik spierpijn in mijn arm gehad, verder niks."

Mees, 15 jaar

"De eerste prik deed wel pijn want ik had mijn arm te strak gespannen gehouden. Als je hem gewoon laat hangen en even de andere kant uit kijkt doet het minder pijn. De tweede en derde prik gingen goed."

Ellen, 13 jaar

"Sommige meisjes uit mijn klas hebben het niet gedaan omdat ze niet genoeg informatie hadden of de informatie te onduidelijk vonden. Mama heeft informatie gezocht, toen hebben we besloten om het te doen."

Roel, vader

"De aanleiding van zo'n vaccinatieprogramma is dat er toch te veel gevallen van baarmoederhalskanker zijn. Het is goed als je de ziekte kunt voorkomen. Wij hebben eigenlijk voor onze dochter besloten. Je gunt je kinderen geen kanker. De spookverhalen die je links en rechts over het vaccin hoort geloof ik niet zo. Ik kan me niet voorstellen dat ze iets zo massaal inzetten als er nog risico's aan kleven."

Jasmin, 13 jaar

"Mijn moeder en ik vinden dat je alles moet doen als je zo'n enge ziekte kunt voorkomen. Logisch toch! Ik heb de prikken gehaald en daar heb ik geen spijt van!"

Janine, GGD jeugdarts

"Met deze vaccinatie voorkom je dat een aantal vrouwen baarmoederhalskanker krijgt. Het uitstrijkje blijft belangrijk als aanvulling en is bedoeld om kanker in een vroeg stadium op te sporen. Het is mooier als je deze ziekte kunt voorkomen."

Sammi, 14 jaar

"Ik wist zelf niet zo goed wat ik moest doen maar mijn moeder had allerlei onderzoeken gelezen over de prikken. Toen ze me wat had uitgelegd dacht ik: het kan geen kwaad dus waarom niet?"

Bekijk filmpjes met moeders, dochters en experts op prikbescher.nl

Interview met Angela en Britt Hessing

Praten over de prik

Als Britt Hessing de uitnodiging voor HPV-inenting krijgt, weten zij en haar moeder Angela niet meteen of ze gaat meedoen. Ze praten veel over het onderwerp. Met vriendinnen, mensen in hun omgeving en met elkaar. Samen besluiten ze dat Britt de prikken gaat halen. “Daar zijn we nog steeds blij mee.”

“Kort voordat we de brief kregen, werd er veel over HPV gesproken.”, begint Angela. “Britt was er nog helemaal niet mee bezig. Zelf ging ik er ook pas over nadenken toen we de uitnodiging kregen. In eerste instantie had ik zoiets van ‘dat doen we’. Als er dan een discussie op internet ontstaat ga je even twijfelen. Met vriendinnen heb ik besproken of je de prik wel of niet gaat adviseren aan je dochter. Je weet niet precies wat voor invloed de prik heeft. We hebben er samen over

“Ik heb me goed laten informeren voor we een beslissing namen.”

gepraat. Het leek mij wel verstandig om te doen, maar ik vond ook dat Britt zelf een keuze moest maken.”

Britt bevestigt: “Eerst twijfelde ik niet, maar toen gingen een paar vriendinnen van mij het niet doen. Eén vriendin heeft het aan

haar oom gevraagd die huisarts is. Hij zei dat de prik niet helemaal beschermt. Een kennis van mama zei dat het juist wel verstandig is.” Angela: “Hij zit in de medische wereld.

Volgens hem is er goed onderzocht of het zin heeft en biedt het vaccin wel degelijk zekerheid tegen een aantal HPV-varianten. Je leest wel dingen in de krant maar liever heb ik bevestiging van iemand die ik ken.”

Kritisch kijken

Angela: “Ineens vielen al die stukjes in de krant me op. Ik las dat de prik maar voor een aantal soorten HPV werkt. En ook dat er langdurig onderzoek naar het vaccin gedaan is. Als je de folder thuis krijgt, ga je alle voors en tegens afwegen. Ook op basis van wat artsen zeggen. Het vaccinatieprogramma wordt de laatste jaren kritisch belicht dus daar ga je over nadenken.” Door verschillende mensen en informatiebronnen te raadplegen, besloten moeder en dochter samen dat Britt zou meedoen aan de HPV-inenting. Britt herinnert zich nog hoe dat ging: “Ik heb het foldertje gelezen maar vooral geluisterd naar wat

mama zei. Op school heb ik het er een paar keer over gehad met vriendinnen. Ze geven de prik echt niet zomaar in heel Nederland, dus uiteindelijk besloot ik om het te doen.”

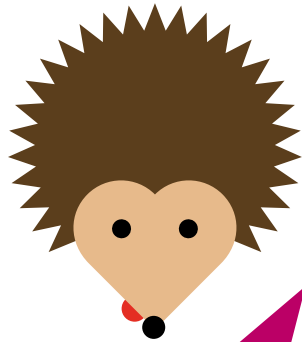
Voorkomen

Het HPV-virus verspreidt zich door seksuele handelingen. Meiden worden daarom ingeënt voor ze seksueel actief zijn. “Meisjes zijn tegenwoordig sneller seksueel actief dan in onze tijd.” zegt

Angela “Ik vind het goed om preventief bezig te zijn.” Als Britt van haar moeder hoort dat er kans is op uitzaaiingen als baarmoederhalskanker te laat ontdekt wordt, geeft dat extra reden om mee te doen aan de inenting. Achteraf zijn Britt en Angela blij met hun beslissing.

Het prikken valt volgens Britt wel mee. “Voor ik het wist zat de naald er al in. Het deed eigenlijk geen pijn.”

Vragen of meedoen aan het chat spreekuur? prikbeschermt.nl

Vragenronde

“Kan de inenting onvruchtbaarheid veroorzaken?”

Nee. De prik werkt op je afweersysteem, je natuurlijke bescherming tegen infecties. De prik heeft geen enkele invloed op je hormonen en je voortplantingsorganen en kan dus nooit onvruchtbaarheid veroorzaken.

“Is er kans dat mijn haar uitvalt na een prik?”

Nee. Er is geen aanwijzing dat de HPV-inenting voor haaruitval kan zorgen.

“Ik heb gehoord dat je verlamd kan raken door de prik, klopt dat?”

Nee, in Amerika is een meisje verlamd geraakt, net nadat ze een HPV-inenting had gehad. Die verlamming kwam niet door de prik, maar had andere oorzaken. Ze zou dus ook verlamd zijn geraakt zonder die prik. Helaas is het op een verkeerde manier in de media gekomen en vervolgens verspreid.

“Waarom worden meisjes al zo jong ingeënt?”

Inenting heeft vooral zin vóór je met het virus in aanraking komt (via seks). Het beste moment om ingeënt te worden is vóórdat je seksueel actief wordt. Daarom worden meisjes op jonge leeftijd ingeënt. Een andere reden is dat je vooral op jonge leeftijd het HPV-virus kunt oplopen.

“Heb ik toestemming nodig van mijn ouders?”

Als je twaalf jaar of ouder bent mag je eigenlijk zelf beslissen of je de prik wilt. Maar het is beter om er thuis over te praten en samen te besluiten. Bij het inenten hoeft je vader of moeder niet aanwezig te zijn. Wel worden je gegevens vastgelegd.

“Is het wel bewezen dat de inenting helpt tegen baarmoederhalskanker?”

De inenting beschermt tegen twee HPV-varianten die de meeste gevallen van baarmoederhalskanker veroorzaken. Na inenting krijgen die varianten geen kans meer. Zij kunnen in de cellen geen verandering veroorzaken die uiteindelijk tot baarmoederhalskanker leidt.

“Ik heb seks gehad, heeft de prik dan nog zin?”

Het allerbeste is om de prik te halen voor je seksueel actief wordt. HPV verspreidt zich namelijk via seks. Maar ook als je al wel seksueel contact gehad hebt, heeft het zin om je te laten vaccineren. De kans dat je op jonge leeftijd al beide varianten van het virus hebt opgelopen is erg klein.

“Zijn er mensen gestorven door de inenting?”

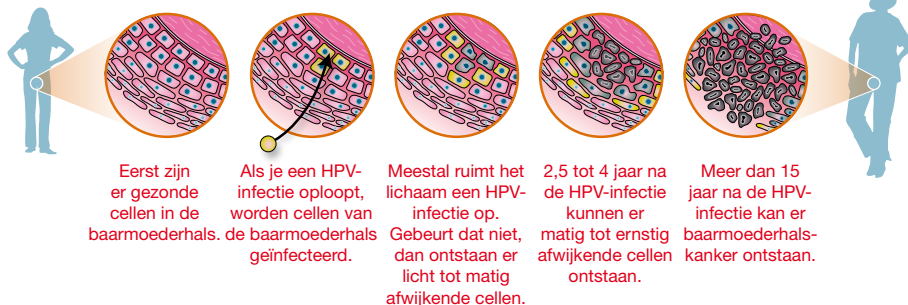
Nee. Er is nooit iemand overleden door een HPV-inenting. Ook niet in het buitenland. In Nederland houden we dit soort dingen altijd nauwkeurig in de gaten, voor alle inenting. Je hoeft dus niet bezorgd te zijn dat je de prik niet overleeft.

Heb jij een andere vraag? Kijk voor het antwoord op pikenbescherm.nl

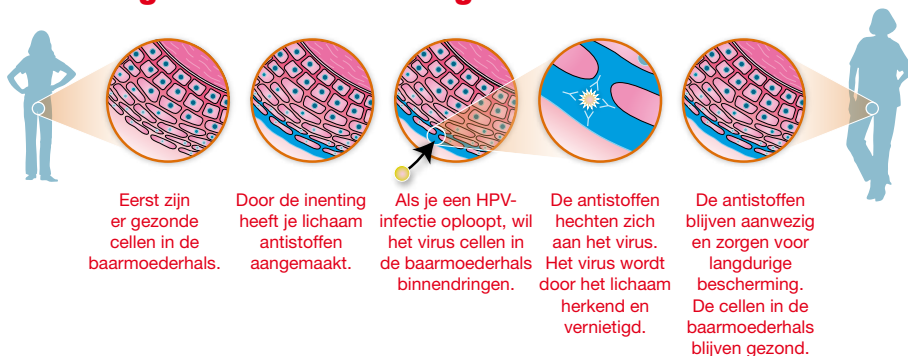
Wat gebeurt er bij een HPV-infectie?

Hieronder schetsen we wat er kan gebeuren bij een HPV-infectie. Soms ruimt je afweersysteem het virus niet uit zichzelf op. Je lichaam reageert anders op een infectie als je bent ingeënt.

Niet ingeënt: kans op baarmoederhalskanker

Wel ingeënt: beschermd tegen baarmoederhalskanker

Feiten

Over HPV-infectie en baarmoederhalskanker

- 80% van de mensen die seksueel actief zijn, krijgt ooit een HPV-infectie.
- Jaarlijks krijgen 6000 vrouwen een verwijzing naar de gynaecoloog voor vervolgonderzoek naar baarmoederhalskanker.
- Elk jaar krijgen zo'n 600 vrouwen in Nederland baarmoederhalskanker.
- Ongeveer 200 daarvan overlijden aan de ziekte.

Over het vaccin

- Het HPV-vaccin beschermt zeker 7 jaar. Uit onderzoek blijkt dat er dan nog veel antistoffen aanwezig zijn. Waarschijnlijk beschermt het vaccin dus veel langer.
- Als aanvulling op de HPV-inenting, word je rond je 30e uitgenodigd voor een uitstrijkje.

Over de prik

- De HPV-inenting bestaat uit 3 prikken die worden gegeven in je bovenarm.
- Tussen prik 1 en 2 zit een maand. Tussen prik 2 en 3 zitten 5 maanden.
- De meeste meisjes hebben last van spierpijn in de bovenarm na de prikken.
- 3 op de 1000 meisjes vallen flauw bij de inenting.